

WOJEWODA ŁÓDZKI

RPS-IV.431.5.2022

Łódź, 20 stycznia 2023 r.

Pan
Tadeusz Wojciechowski
Wójt Gminy Sławno

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹, w związku z art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych² oraz § 11 umowy nr 109 z dnia 18 marca 2021 r. o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach Programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu”³ przez Gminę Sławno, w dniach 26-28 października 2022 r., w siedzibie Kontrolującego, tj. w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, ul. Żeromskiego 87, przeprowadzona została kontrola, której przedmiotem była realizacja w 2021 r. programu „Posiłek w szkole i w domu”. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

Na podstawie upoważnień Wojewody Łódzkiego z 25 października 2022 r., czynności kontrolne przeprowadził zespół kontrolerów w składzie:

- Monika Żaczek-Ruda – starszy specjalista w Oddziale Wsparcia i Integracji Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej (upoważnienie nr 110/2022), pełniąca funkcję kierownika zespołu kontrolerów,
- Małgorzata Kołodziejczyk – starszy specjalista w Oddziale Wsparcia i Integracji Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej, członek zespołu kontrolerów (upoważnienie nr 111/2022)

¹ Ustawa z dnia 15.07.2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224)

² Ustawa z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634), w brzmieniu obowiązującym w badanym okresie.

³ Umowa nr 109 z dnia 18 marca 2021 r. o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach Programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu”.

Celem kontroli było dokonanie oceny, czy w 2021 r. Gmina realizowała program „Posiłek w szkole i w domu” zwanego dalej Programem, zgodnie z postanowieniami Umowy nr 109 z dnia 18 marca 2021 r. zwanego dalej umową, zawartej pomiędzy Wojewodą Łódzkim a Gminą Sławno reprezentowaną przez Wójta Gminy, o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” oraz zweryfikowanie prawidłowości wydatkowania środków finansowych pochodzących z dotacji budżetu państwa. W związku z tym w trakcie kontroli sprawdzono:

- a) zgodność realizacji Programu z uchwałą nr 140 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023⁴, co wynika z § 4 ust. 1 Umowy,
- b) sposób wykonania postanowień Umowy,
- c) prawidłowość wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa, pod względem zgodności z przeznaczeniem oraz wysokości wykorzystanej dotacji a stopniem realizacji zadań przewidzianych do sfinansowania dotacją z budżetu państwa zgodnie z zapisami art. 175 ust. 2 pkt 5 ustawy o finansach publicznych.

[Dowód: akt kontroli, str. 1-2, 15-16]

W toku kontroli zbadano całą dokumentację, potwierdzającą realizację umowy, okazaną kontrolerom.

W toku wykonywania czynności kontrolnych, przez zespół kontrolerów, wyjaśnień udzielali:

1. pracownik zatrudniony na stanowisku Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie, na podstawie imiennego upoważnienia wydanego przez Wójta Gminy Sławno z dnia 25 października 2022 r., do reprezentowania Wójta Gminy Sławno w czasie czynności kontrolnych od dnia 25 października do czasu zakończenia postępowania,
2. pracownik zatrudniony na stanowisku starszego pracownika socjalnego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sławnie, na podstawie imiennego upoważnienia wydanego przez Wójta Gminy Sławno z dnia 25 października 2022 r., do reprezentowania Wójta Gminy Sławno w czasie czynności kontrolnych.

[Dowód: akt kontroli, str. 42-43]

⁴ Uchwała nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r. poz. 1007); zwana dalej Uchwałą.

Na podstawie dokonanych ustaleń, które zostały opisane w dalszej części, działalność Gminy w obszarze będącym przedmiotem kontroli należy ocenić pozytywnie z nieprawidłowościami.

I. Informacje ogólne

1. Zgodnie z zaświadczeniem Gminnej Komisji Wyborczej w Sławnie w okresie objętym kontrolą funkcję Wójta Gminy Sławno pełnił i pełni ją do chwili obecnej Pan Tadeusz Wojciechowski, który został wybrany w wyborach bezpośrednich 21 listopada 2018 r.

[Dowód: akt kontroli, str. 44-45]

2. Skarbnikiem Gminy Sławno w okresie objętym kontrolą była i jest do chwili obecnej Pani Mirosława Śmigiel, co potwierdza Uchwała NR XXXI/222/05 Rady Gminy Sławno z dnia 30 grudnia 2005 w sprawie powołania Skarbnika Gminy Sławno.

[Dowód: akt kontroli, str. 46]

3. Zarządzeniem nr 95/18 z dnia 22 listopada 2018 r. Wójt Gminy Sławno upoważnił Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych.

[Dowód: akt kontroli, str. 51]

4. Zadania gminy z zakresu pomocy społecznej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie zwanego zamiennie dalej GOPS. GOPS jest bezpośrednim realizatorem zadań własnych gminy, zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym oraz zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, określonych w przepisach obowiązującego prawa, szczególnie w ustawie z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁵.

Uchwałą Nr III/17/18 Rady Gminy Sławno z dnia 28 grudnia 2018 w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 Gmina przyjęła do realizacji Program. Wykonanie uchwały zostało powierzone Wójtowi Gminy Sławno. Zgodnie z zapisem w załączniku do ww. uchwały, w zakresie modułów 1 i 2 wsparcie finansowe dla gmin z Programu było realizowane na mocy art. 115 ust. 2 z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Koordynatorem Programu na szczeblu gminy był Wójt, natomiast Program realizował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie jako samorządowa jednostka pomocy społecznej we współpracy z innymi samorządowymi jednostkami organizacyjnymi gminy (szkoły podstawowe i punkty przedszkolne) oraz szkołami i

⁵ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268), w brzmieniu obowiązującym w badanym okresie.

przedszkolami prowadzonymi przez inne samorządy gminne a także podmiotami prowadzącymi szkoły i przedszkola niepubliczne, dla których uczęszczają dzieci i młodzież z terenu Gminy Sławno. Odstąpiono od żądania zwrotu wydatków zakresie dożywiania osób korzystających ze świadczeń w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w domu i w szkole.” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r., poz. 1007), jeżeli dochody osoby samotnie gospodarującej, dochody osoby w rodzinie lub dochód rodziny nie przekracza wysokości 150 % kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust 1 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 poz. 509, 1693). Decyzje w sprawach przyznawania pomocy w formie dożywiania wydawał Wójt lub osoba przez niego upoważniona. Program był finansowany ze środków własnych gminy oraz dotacji z budżetu państwa otrzymanej w ramach dofinansowania wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

[Dowód: akt kontroli, str. 47-49]

5. W dniu 15 października 2018 r. Rada Ministrów uchwaliła Uchwałę w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, zwanego dalej Programem. Zgodnie z zapisami Uchwały dotacje przyznaje Wojewoda na wniosek Wójta, mając na uwadze w szczególności liczbę dzieci i młodzieży oraz innych osób wymagających pomocy, dowozu posiłku, a także sytuację finansową gminy. Niewykorzystana dotacja podlegała zwrotowi na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶

II. Szczegółowy zakres kontroli

Kontroli poddano:

1. pisemne procedury ustalające politykę rachunkowości tj.: pisemne procedury ustalające politykę rachunkowości obowiązującą w Gminie Sławno oraz w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sławnie:
 - 1) Zarządzenie Nr 124/20 Wójta Gminy Sławno z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Sławno zmienione Zarządzeniem nr 96/21 Wójta Gminy Sławno w dnia 19 października 2021 r. w sprawie przejęcia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy w Sławnie wraz z następującymi załącznikami:

⁶ Patrz przypis 4.

- Nr 1 - Ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- Nr 2 – Obowiązujące metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego,
- Nr 3 – Zakładowy plan kont budżetu Gminy,
- Nr 4 – Zakładowy plan kont Urzędu Gminy,
- Nr 5 – Plan kont do prowadzenia ewidencji podatków i opłat,
- Nr 6 – System ochrony danych.

[Dowód: akt kontroli, str. 289-355, 356-424]

2) Zarządzenie Nr 11/2017 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie: wprowadzenia zasad rachunkowości w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej wraz z załącznikami:

- Załącznik Nr 1 Ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- Załącznik Nr 2 Obowiązujące metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenia wyniku finansowego,
- Załącznik Nr 3 Sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- Załącznik Nr 4 Zakładowy plan kont Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Ww. zarządzanie zostało zmienione następującym zarządzeniami tj.:

- Zarządzeniem Nr 10/2018 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie z dnia 01.10.2018 roku w sprawie: wprowadzenia zmian zasad rachunkowości w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej,
- Zarządzeniem Nr 12/2018 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie z dnia 31.12.2018 roku w sprawie: wprowadzenia zmian zasad rachunkowości w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej,
- Zarządzeniem Nr 2/2021 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie z dnia 01.03.2021 roku w sprawie: wprowadzenia zmian zasad rachunkowości w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej,
- Zarządzeniem nr 16/2021 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie z dnia 31.12.2021 roku w sprawie: wprowadzenia

zmiany do przyjętych zasad polityki rachunkowości w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej.

[Dowód: akt kontroli, str. 56-123]

2. zgodność poniesionych wydatków, sfinansowanych środkami z otrzymanych dotacji z budżetu państwa z planowanym przeznaczeniem,
3. kompletność i rzetelność dokumentów dotyczących dokonywanych operacji gospodarczych i finansowych tj.:

- 1) sposób dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych na podstawie wybranej próby dowodów źródłowych (faktury, listy płac, noty księgowo i inne), będących podstawą poniesienia wydatków poniesionych w 2021 roku w ramach rządowego Programu „Posiłek w domu i w szkole”,

- 2) prawidłowość i kompletność naniesionych dekretacji na dokumentach na podstawie wybranej próby, będących podstawą dokonania wydatków w oparciu o wymienione wyżej dowody, w tym pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym oraz zatwierdzenia do wypłaty przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej lub osobę przez niego upoważnioną,

- 3) prawidłowość ujęcia dowodów źródłowych na podstawie wybranej próby, poddanych kontroli w księgach rachunkowych w oparciu o ewidencję prowadzoną na kontach:

– zespołu 1:

- a) 130 – „Rachunek bieżący jednostek budżetowych,

- b) 101 – „Kasa”

- c) 141 – „Środki pieniężnie w drodze”.

– zespołu 2 – „Rozrachunki i roszczenia”:

- a) 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”

- b) 240 – „Pozostałe rozrachunki”

– zespołu 4 – „Koszty według rodzaju i ich rozliczenie”:

- a) 410 – „Inne świadczenia finansowane z budżetu”

– konta pozabilansowe:

- a) – 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”.

[Dowód: akta kontroli, str. 136-167,213-278]

- 4) terminowość regulowania zobowiązań, w oparciu o dowody źródłowe, które stanowiły podstawę ich zaciągania oraz wyciągi bankowe na podstawie wybranej próby.
- 5) stosowanie zapisów określonych w art. 152 ust 1 ustawy o finansach publicznych⁷ jak również uregulowań zawartych w § 7 pkt 1 Umowy Nr 109 z dnia 18 marca 2021 r. o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego gmin, w ramach 1 i 2 modułu programu „Posiłek w szkole i w domu” zawartej w dniu 18 marca 2021 r., *Gmina zobowiązała się do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych w ramach dotacji, a także wydatków dokonywanych z tych środków w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych* oraz zgodnie z zapisem w § 7 pkt 3 ww. wskazanej umowy *Gmina zobowiązała się do opisywania dokumentacji finansowo-księgowej związanej z realizacją Programu, dotyczącej zarówno dotacji, jak i innych środków finansowych, zgodnie z wymogami określonym w art. 21 ustawy o rachunkowości*⁸.
- 6) stosowanie zapisów § 4 tj. *Sposób realizacji umowy* zgodnie z zapisami umowy nr 109 dnia 18 marca 2021 r. o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego gmin, w ramach 1 i 2 modułu programu „Posiłek w szkole i w domu” oraz z postanowieniami uchwały Rady Ministrów⁹ oraz ustawy o pomocy społecznej¹⁰,
- 7) stosowanie zapisów § 5 tj. *Wysokość dotacji* zgodnie z zapisami umowy nr 109 z dnia 18 marca 2021 r. o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego gmin, w ramach 1 i 2 modułu programu „Posiłek w szkole i w domu”,
- 8) stosowanie zapisów § 6 tj. *Zwrot środków finansowych* zgodnie z zapisami umowy nr 109 z dnia 18 marca 2021 r. o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego gmin, w ramach 1 i 2 modułu programu „Posiłek w szkole i w domu”,
- 9) stosowanie zapisów § 8 tj. *Obowiązki sprawozdawcze* zgodnie z zapisami umowy nr 109 z dnia 18 marca 2021 r. o udzielenie dotacji celowej z budżetu

⁷ Patrz przypis 2.

⁸ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217.) - brzemieniu obowiązującym w badanym okresie.

⁹ Patrz przypis 3

¹⁰ Patrz przypis 5

państwa na dofinansowanie zadania własnego gmin, w ramach 1 i 2 modułu programu „Posiłek w szkole i w domu”.

III. Ustalenia kontroli.

1. W dniu 8 stycznia 2021 r. (data wpływu 28.01.2021 r. do tut. urzędu) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławnie, działający, w imieniu Gminy w Sławnie przesłał wniosek do Wojewody Łódzkiego o przyznanie dotacji na realizację programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2021 r. z wykorzystaniem Centralnej Aplikacji Statystycznej do Wydziału Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi. We wniosku wskazano planowany na 2021 r. całkowity koszt Programu: 93 000,00 zł, wnioskowaną kwotę dotacji 74 400,00 zł, w tym na dożywianie: posiłek + świadczenie pieniężne (zasilek celowy) + świadczenie rzeczowe: 74 400,00 zł.

[Dowód: akta kontroli, str. 19-25]

2. Działający z upoważnienia Wojewody Łódzkiego Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi pismem z dnia 12 lutego 2021 r. poinformował Prezydentów/Burmistrzów/Wójtów województwa, w tym Wójta Gminy Sławno, że decyzją Wojewody Łódzkiego nr FB-I.3111.1.2021 z 11 lutego 2021 r. dokonano podziału kwot dochodów i wydatków określonych dla części 85/10 – województwo łódzkie w ustawie budżetowej na 2021 r. Dla Gminy Sławno przyznano dotację celową w wysokości 270 621,00 zł, w tym: w dziale 852, rozdziale 85230 kwotę 52 551,00 zł (środki w związku z przystąpieniem do Programu „Posiłek w szkole i w domu”).

[Dowód: akta kontroli, str. 186-187]

3. Działający z upoważnienia Wojewody Łódzkiego Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi pismem z dnia 24 czerwca 2021 r. poinformował Prezydentów /Burmistrzów/Wójtów województwa, w tym Wójta Gminy Sławno, że decyzją Wojewody Łódzkiego nr FB-I.3111.141.2021 z dnia 23 czerwca 2021 r. dokonano zwiększenia planu dotacji celowych na 2021 r dla gmin województwa łódzkiego w dziale 852, rozdziale 85230, § 2030 na kwotę 14 995,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie zadań realizowanych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, ustanowionego uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

[Dowód: akta kontroli, str. 188-189]

4. W dniu 22 czerwca 2021 r. (data wpływu do tut. urzędu) Wójt Gminy Sławno wystąpił o aktualizację potrzeb finansowych wnioskiem nr GOPS.070-169/2021 do Wydziału Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi o zwiększenie dotacji celowej przyznanej Gminie Sławno o kwotę 6 454,00 zł, w terminie zgodnym z § 5 ust. 8 umowy, tj. do 30 października 2021 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 31]

5. Działający z upoważnienia Wojewody Łódzkiego Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi pismem z dnia 20 września 2021 r. poinformował Prezydentów /Burmistrzów/Wójtów województwa, w tym Wójta Gminy Sławno, że decyzją Wojewody Łódzkiego nr FB-I.3111.2.240.2021 z dnia 17 września 2021 r. dokonano zmian w planie dotacji celowych dla gmin województwa łódzkiego w dziale 852, rozdziale 85230, § 2030 i zwiększono plan dotacji celowej dla Gminy Sławno o kwotę 6 454,00 zł. Powyższe środki zostały przyznane z rezerwy celowej (część 83, poz.27) z przeznaczeniem na dofinansowanie zadań realizowanych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, ustanowionego uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

[Dowód: akta kontroli, str. 190-191]

6. W dniu 11 października 2021 r. Umowa nr 109 o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa, na dofinansowanie zadania własnego gminy, w ramach 1 i 2 modułu Programu „Posiłek w szkole i w domu” zawartej 18 marca 2021 r. została zmieniona Aneks nr 1 z dnia 11 października 2021 r. w części dotyczącej § 5 ust. 3, który otrzymał brzmienie: cyt. „z budżetu państwa, w ramach części 85/10 – województwo łódzkie, na 2021 rok przeznacza się środki finansowe dla Gminy w dziale 852, rozdział 85230 § 2030:
- a) na pomoc w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych w kwocie nie wyższej niż: **74 000 zł /.../**,
- b) na dowóz posiłków (wyłącznie koszty zakupu paliwa) w kwocie nie wyższej niż: **0 zł /.../”**

Pozostałe warunki umowy pozostały bez zmian.

[Dowód: akta kontroli, str. 32-33]

7. W dniu 26 października 2021 r. (data wpływu do tut. Urzędu) Wójt Gminy Sławno wystąpił o aktualizację potrzeb finansowych wnioskiem nr GOPS.070-256/2021 do Wydziału Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi o zmniejszenie dotacji celowej przyznanej Gminie Sławno o kwotę 25 000,00 zł, w terminie zgodnym z § 5 ust. 8 umowy, tj. do 30 października 2021 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 34]

8. Działający z upoważnienia Wojewody Łódzkiego Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi pismem z dnia 26 listopada 2021 r. poinformował Prezydentów /Burmistrzów/Wójtów województwa, w tym Wójta Gminy Sławno, że decyzją Wojewody Łódzkiego nr FB-I.3111.2.428.2021 z dnia 26 listopada 2021 r. dokonano zmian w planie dotacji celowych dla gmin województwa łódzkiego w dziale 852, rozdziale 85230, § 2030 i zmniejszono plan dotacji celowej dla Gminy Sławno o kwotę 25 000,00 zł, w związku z nadmiarem środków. Powyższe zmniejszenie nastąpiło w kwocie 25 000,00 zł, z czego: kwota 3 551,00 zł, była zaplanowana w ustawie budżetowej, natomiast kwota 21 449,00 zł była z rezerwy celowej (cz. 83 poz. 27). Powyższe zmiany dotyczą dotacji celowej zaplanowanej na dofinansowanie zadań realizowanych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, ustanowionego uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

[Dowód: akta kontroli, str. 192-193]

9. W dniu 8 grudnia 2021 r. Umowa nr 109 o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa, na dofinansowanie zadania własnego gminy, w ramach 1 i 2 modułu Programu „Posiłek w szkole i w domu” zawartej 18 marca 2021 r. została zmieniona Aneks nr 2 z dnia 8 grudnia 2021 r. w części dotyczącej § 5 ust. 3, który otrzymał brzmienie: cyt. „z budżetu państwa, w ramach części 85/10 – województwo łódzkie, na 2021 rok przeznacza się środki finansowe dla Gminy w dziale 852, rozdział 85230 § 2030:
- a) na pomoc w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych w kwocie nie wyższej niż: **49 000 zł /.../**,
 - b) na dowóz posiłków (wyłącznie koszty zakupu paliwa) w kwocie nie wyższej niż: **0 zł /.../”**

Pozostałe warunki umowy pozostały bez zmian.

[Dowód: akta kontroli, str. 35-36]

10. Gmina Sławno w roku 2021 otrzymała środki dotacji celowej, na podstawie miesięcznych zapotrzebowań na środki finansowe na realizację zadania, w następujących terminach i kwotach:

Kwota dotacji	Data wpływu do Gminy	Nr wyciągu bankowego	Kwota dotacji	Data wpływu do GOPS	Nr wyciągu bankowego
10 000,00	25.03.2021	WB 58	10 000,00	26.03.2021	WB 1
3 765,00	13.04.2021	WB 70	3 765,00	15.04.2021	WB 5
4 800,00	12.05.2021	WB 90	4 800,00	17.05.2021	WB 8
1 553,00	10.06.2021	WB 110	1 553,00	17.06.2021	WB 12
6 950,00	12.07.2021	WB 132	6 950,00	14.07.2021	WB 14
14 188,00	10.09.2021	WB 176	14 188,00	**13.09.2021	WB 19
2 301,00	12.11.2021	WB 217	2 301,00	16.11.2021	WB 26
5 443,00	15.12.2021	WB 240	5 443,00	15.12.2021	WB 30
- 2 802,00*	30.12.2021	WB 250	-2 802,00*	29.12.2021	WB 31
-1,00 *	12.01.2022	WB 007.2022	-1,00*	31.12.2021	WB 230
46 197,00			47 197,00		

* Zwrot niewykorzystanych środków z przyznanej dotacji do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego.

** Data dokumentu zgodnie w wyciągami bankowym nr 19 to 13 września 2021. W ewidencji księgowej wyciąg bankowy nr 19 został zaewidencjonowany w dniu 02.09.2021 r.

Wpływ dotacji celowej został zaewidencjonowany po stronie Wn konta 133-1-DB 852 8 5230 0000 WJ „*Rachunek budżetu*”, w korespondencji ze stroną Ma konta 901 – „*Dochody budżetu*” w kwocie 49 000,00 zł. Przekazanie środków dotacji celowej w dziale 852, rozdziale 85230, § 2030 do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie, który realizował Program, w łącznej kwocie 49 000,00 zł zostało ujęte w ewidencji księgowej po stronie Wn konta 223 - „*Rozliczenie wydatków budżetowych*”, w korespondencji ze stroną Ma konta 130 - „*Rachunek bieżący jednostki*”, co jest zgodnie z zasadami określonymi w przyjętej polityce rachunkowości jednostki.

[Dowód: akta kontroli, str. 279, 556-561]

11. W związku z realizacją Programu Wójt Gminy Sławno podpisał porozumienia z jednostkami oświatowymi z poza terenu Gminy, w których to jednostki z poza terenu Gminy Sławno zobowiązały się do organizowania posiłku dla uczniów szkoły z terenów Gminy, na podstawie decyzji Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie tj.;

- 1) Porozumienie nr GOPS.072-21/2020 z Gminą Mniszów, ul. Powstańców Wielkopolskich 10, 26-341 Mniszków. Porozumienie obowiązywało od 3 września 2020 roku do końca okresu żywieniowego roku szkolnego 2020/2021,

- 2) Porozumienie nr GOPS.072-22/2020 z Zespołem Szkół Prywatnych w Opocznie, ul. Partyzantów 1A. Porozumienie obowiązywało od 4 września 2020 roku do końca okresu żywieniowego roku szkolnego 2020/2021,
- 3) Porozumienie nr GOPS.072-10/2021 z Zespołem Szkół Prywatnych w Opocznie, ul. Partyzantów 1A. Porozumienie obowiązywało od 3 września 2021 roku do końca okresu żywieniowego roku szkolnego 2021/2022,
- 4) Porozumienie nr GOPS.072-11/2021 z Gminą Mniszów ul. Powstańców Wielkopolskich 10, 26-341 Mniszków. Porozumienie obowiązywało od 6 października 2021 roku do końca okresu żywieniowego roku szkolnego 2021/2022.

W ww. wymienionych porozumieniach strony ustaliły, że płatność będzie realizowana do 7 dni od otrzymania faktury na rachunek wskazany przez podmiot, który będzie organizować posiłek dla uczniów szkoły z terenu Gminy Sławno. Strony ustaliły także, że podstawę refundacji kosztów stanowić będą kwoty wynikające z decyzji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie. Refundacja kosztów za posiłek odbywać się będzie za pośrednictwem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej po uprzednim wystawieniu faktury z założeniem, że faktura wystawiona przez Zespół Szkół Prywatnych w Opocznie, będzie określała ilość wydanych posiłków.

[Dowód: akta kontroli, str. 52-55]

12. W 2021 r. Program w formie zapewnienia posiłku (obiadu) dla dzieci realizowano w ośmiu placówkach oświatowych funkcjonujących na terenie Gminy:

- Szkoła Podstawowa w Zachorzowie,
 - Publiczna Szkoła Podstawowa im Jana Pawła II w Sławnie,
 - Publiczna Szkoła Podstawowa w Kozeninie,
 - Publiczna Szkoła Podstawowa w Celestynowie,
 - Publiczna Szkoła Podstawowa - Punkt przedszkolny PSP Kamień,
 - Publiczna szkoła Podstawowa im. Wandy i Henryka Ossowskich w Kunicach - Punkt przedszkolny PSP Kunice,
 - Publiczna Szkoła Podstawowa w Szadkowicach,
 - Zespół Szkół Samorządowych w Prymusowej Woli
- oraz w 2 placówkach spoza terenu Gminy:
- Zespół Szkół Prywatnych w Opocznie ul. Partyzantów 1 a, 26-300 Opoczno
 - Szkoła Podstawowa w Stoku, 26-341 Mniszków,

Placówki oświatowe, które korzystały z programu „Posiłek w szkole i w domu” i miały siedzibę na terenie Gminy Sławno posiadały własne stołówki szkolne, w których były przygotowywane posiłki. Dwie placówki oświatowe poza terenu gminy tj. Zespół Szkół Prywatnych w Opocznie, mający siedzibę w Opocznie przy ulicy Partyzantów 1a, posiadał własną stołówkę szkolną, natomiast jednostka oświatowa gminy tj. Szkoła Podstawowa w Stoku, korzystała z cateringu szkoły z Mniszkowa.

[Dowód: akta kontroli, str. 39-41]

13. Zgodnie z zapisem § 4 ust. 3-8 Gmina zobowiązała się sprawować nadzór nad zadaniem realizowanym w ramach programu w szczególności poprzez monitorowanie: jakości posiłków, ich ilości, systematyczności udzielania pomocy i właściwego dokumentowania wydatkowania środków finansowych. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie w dniu 26 października 2022 r. (data wpływu do tut. urzędu), złożył wyjaśnienie o następującej treści cyt. *Każda placówka na terenie gminy posiada stołówkę. Pomoc w formie posiłku udzielana była ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego o odpowiedniej wartości odżywczej, przygotowanego z godnie z zasadami zdrowego żywienia. Dzieci korzystające z programu spożywały te same posiłki pod względem ilościowym i jakościowym, jakie otrzymywały dzieci z tej pomocy niekorzystające.*

W dni wolne od nauki szkolnej tj. w czasie nauki zdalnej, w czasie ferii oraz w czasie wakacji Gmina udzielała pomocy w ramach programu w formie posiłków, zasiłków celowych na zakup żywności. Powyższe potwierdza wyjaśnienie złożone w dniu 26 października 2022 r. (data wpływu do tut. urzędu), w którym to Kierownik Gminnej Pomocy Społecznej w Sławnie złożył wyjaśnienie o następującej treści cyt. *Dzieci, które korzystały z pomocy w ramach programu były objęte pomocą w dni nauki szkolnej, dodatkowo w okresie nauki zdalnej, bądź przerwy wakacyjnej w przypadku uzasadnionej potrzeby rodzice otrzymali pomoc finansową w formie: zasiłek celowy (...) na zakup produktów spożywczych.*

W trakcie analizy dowodów księgowych kontrolerzy ustalili również, że środki finansowe pochodzące z programu nie były wykorzystane na posiłki, w których skład wchodziły wyroby cukiernicze oraz napoje gazowane, co było zgodne z treścią § 4 ust 5 Umowy, co potwierdza również wyjaśnienie złożone przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie z dnia 26.10.2022 (data wpływu do tut. Urzędu), w którym to cyt. *Środki finansowe pochodzące z dotacji nie były wykorzystywane na wyroby cukiernicze oraz napoje*

gazowane. Na podstawie § 4 ust. 8 Umowy¹¹ *Gmina zobowiązana była do podjęcia nadzoru nad zadaniem realizowanym w ramach Programu, poprzez monitorowanie jakości posiłków, ich ilości, systematyczności udzielania pomocy i właściwego dokumentowania wydatkowania środków finansowych.*

Pracownicy ośrodka prowadzili monitoring w powyższym zakresie, który był przeprowadzany na podstawie jadłospisów szkolnych oraz rozmów prowadzonych przez pracowników socjalnych z rodzicami. Powyższe, potwierdza wyjaśnienie złożone w dniu 29.11.2022 r. przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy w powyżej sprawie cyt. *Monitoring jakości posiłków prowadzony był na podstawie jadłospisów szkolnych jak również rozmów prowadzonych przez pracowników socjalnych z rodzicami dzieci w trakcie przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, poprzedzającego wydanie decyzji przyznającej pomoc programu „Posiłek w szkole i w domu”.* Z analizy ww. wyjaśnień zespół kontrolny stwierdza wykonanie zapisów § 4 ust. 3-8. Umowy Nr 109 o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego gmin, w ramach 1 i 2 modułu programu „Posiłek w szkole i w domu” zawartej w dniu 18 marca 2021 r.

[Dowód: akta kontroli, str.39-41, 196-197]

14. Gmina podjęła Uchwałę Nr III/17/18/ Rady Gminy Sławno z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 uprawniającej Dyrektora szkoły do wydania posiłku bez decyzji administracyjnej. Zadanie to jest realizowane na podstawie listy dyrektora szkoły po przedłożeniu w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sławnie.

[Dowód: akta kontroli, str. 196-197]

15. Gmina udzieliła wsparcia jednej osobie dorosłej w postaci świadczenia rzeczowego w ramach programu, co potwierdza wyjaśnienie złożone przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie w dniu 29.11.2021 r., w którym to cyt.: *Z programu „Posiłek w dom i w szkole”, nie udzielano pomocy osobom dorosłym w formie gorącego posiłku, jedynie jedna osoba otrzymała pomoc rzeczową w formie zakupu artykułów spożywczych (...). Udzielano również pomocy finansowej na zakup art. spożywczych - zasilek celowy: posiłek”.*

[Dowód: akta kontroli, str. 196-197]

11 Patrz przypis 3

16. Stosownie do wymogów określonych w art. 152 ust 1 ustawy o finansach publicznych¹² jak również uregulowań zawartych w § 7 pkt 1 Umowy Nr 109 z dnia 18 marca 2021 r. *Gmina zobowiązała się do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych w ramach dotacji, a także wydatków dokonywanych z tych środków, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych oraz zgodnie z zapisem w § 7 pkt 3 Umowy Nr 109 z dnia 18 marca 2021 r., Gmina zobowiązała się do opisywania dokumentacji finansowo – księgowej związanej z realizacją Programu, dotyczącej zarówno dotacji, jak i innych środków finansowych, zgodnie z wymogami określonymi w art. 21 ustawy o rachunkowości z 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 ze zm.). Gmina zastosowała się do powyższego zapisu, co potwierdza ewidencja księgowa przekazana dla celów kontroli z Gminy Sławno oraz z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz wyjaśnienie złożone przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie w dniu 29.11.2022 r., w którym to Kierownik wyjaśnił cyt. *Wydatki z rozdziału 85230 księgowane są w następujący sposób:**

- *dożywianie z dotacji 85230 § 3110 poz. 1*
- *dożywianie ze środków własnych 85230 § 3110 poz. 2,*
- *zasilek celowy posiłek z dotacji 85230 § 3110 poz. 3,*
- *zasilek celowy posiłek ze środków własnych 85230 § 3110 poz. 4,*
- *pomoc rzeczowa środki własne 85230 § 3110 poz. 5.*

W gminie prowadzona jest ewidencja księgowa z dotacji na podstawie klasyfikacji.

[Dowód: akta kontroli, str. 196-197]

17. Gmina dokonała zwrotu niewykorzystanych środków dotacji celowej na rachunek bieżący wydatków dysponenta części 85/10 – województwo łódzkie w wysokości 2 802,00 zł, co potwierdza wyciąg bankowy Nr 250/2021 z 30 grudnia 2021 r. Zwrot niewykorzystanych środków nastąpił w terminie wynikającym z § 6 ust. 3 umowy, tj. do 15 stycznia 2022 r. w dniu 12 stycznia 2022 r. Urząd Gminy Sławno dokonał kolejnego zwrotu niewydatkowanej części dotacji w wysokości 1,00 zł, co potwierdza wyciąg bankowy nr 007/2022 z dnia 12.01.2022 oraz w tym samym dniu Zastępca działający z up. Wójta Gminy Sławno złożył wyjaśnienie o następującej treści cyt. *Wyjaśniam, że w dniu 12.01.2022 r. zostały zwrócone środki z dotacji 85230 2030 z umowy nr 109 z dnia 18.03.2021 do programu „Posiłek w szkole i w domu” w kwocie 1,00 zł. W związku z tym, że dotacja znajdowała się na oprocentowanym rachunku*

bankowym, Gmina Sławno dokonała zwrotu odsetek bankowych od przyznanej dotacji na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej 85/10 – województwo łódzkie w wysokości 27,96 zł, co potwierdza wyciąg bankowy Nr 250/2021 z dnia 30 grudnia 2021 r. zgodnie z zapisem § 6 ust. 5, w terminie nie później niż do dnia 15 stycznia 2022 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 286-288]

18. Środki finansowe pochodzące z dotacji, zgodnie z § 5 ust. 6 Umowy, Gmina zobowiązana była wykorzystywać sukcesywnie w każdym miesiącu począwszy od marca 2021 r., kiedy to przekazano do Gminy I transzę dotacji po podpisaniu ww. Umowy. W oparciu o ewidencję księgową kontrolerzy ustalili, że środki dotacji były wykorzystywane w poszczególnych miesiącach w następujących wysokościach (w zł):

l.p.	Miesiąc wykorzystania środków z dotacji:	Kwota wpływu środków:	Kwota wykorzystanych środków z dotacji:
1.	styczeń	0,00	0,00
2.	luty	0,00	0,00
3.	marzec- zasilek, posiłek	10 000,00	2 950,00
	marzec- dożywianie		195,00
	łącznie -marzec		3 145,00
4.	kwiecień-zasilek, posiłek	3 765,00	3 200,00
	kwiecień-dożywianie		3 219,50
	łącznie-kwiecień		6 419,50
5.	maj-zasilek, posiłek	4 800,00	750,00
	maj-dożywianie		1 103,00
	łącznie maj		1 853,00
6.	czerwiec-zasilek, posiłek	1 553,00	1 050,00
	czerwiec-dożywianie		8 072,50
	łącznie-czerwiec		9 122,50
7.	lipiec -zasilek, posiłek	6 950,00	750,00
	lipiec-dożywianie		1 450,00
	łącznie-lipiec		2 200,00
8.	sierpień-zasilek, posiłek	0,00	250,00
	sierpień-dożywianie		126,00
	łącznie-sierpień		376,00
9.	wrzesień-zasilek, posiłek	14 188,00	800,00
	wrzesień-dożywianie		140,00
	łącznie wrzesień		940,00
10.	październik- zasilek, posiłek	0,00	0,00
	październik-dożywianie		5 111,00
	łącznie-październik		5 111,00
11.	listopad- zasilek, posiłek	2 301,00	0,00

	listopad-dożywianie		6 254,50
	łącznie-listopad		6 254,50
	grudzień- zasiłek, posiłek		870,00
	grudzień- dożywianie		9 906,22
12	łącznie-grudzień	5 443,00	10 776,22
13	grudzień- zwrot środków z tytułu niewykorzystanej dotacji (2 802,00 zł) oraz styczeń 2022 zwrot środków z tytułu niewykorzystanej dotacji (1,00 z ł)	- 2 803,00	
RAZEM		46 197,00	* 46 197,72

*kwota zaokrąglona do pełnych zł to :46 197,00 zł

19. Szczegółowej kontroli poddano dowody księgowe (faktury, listy wypłat zasiłków celowych, wyciągi bankowe oraz noty księgowe), stanowiących podstawę poniesienia wydatków na realizację Programu na łączną kwotę 57 747,00 zł.

[Dowód: akta kontroli, str. 136-167]

20. Gmina zobowiązana była złożyć sprawozdanie z realizacji Programu publikowane przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej oraz Wydział Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w Centralnej Aplikacji Statystycznej (§ 8). Gmina stosownie do wskazanego zapisu Umowy przekazała w dniu 19 stycznia 2022 r. Sprawozdanie z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” za 2021 r., w którym wykazała następujące dane:

Na realizację Programu w 2021 roku Gmina poniosła wydatki w kwocie 57 747,00 zł, z czego na:

- zasiłki celowe na zakup żywności 14 900,00 zł
- świadczenia rzeczowe 77,00 zł,
- posiłki 42 770,00 zł,

Gmina realizowała działania dotyczące zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania dla nw. adresatów programu:

- 43 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- 148 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej,
- 36 osób, znajdujących się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Powyższe dane wykazane zostały w Sprawozdaniu z realizacji programu: Posiłek w szkole i w domu” za I - XII 2021 r.¹³ Z danych zawartych w sprawozdaniu wynika, że wsparcie zapewniające pomoc realizowane było w formie:

- posiłków,
- świadczeń rzeczowych,
- zasiłków celowych na zakup żywności.

[Dowód: akta kontroli, str. 3-8]

21. W wyniku analizy dowodów źródłowych ustalono, że:

- wszystkie poniesione wydatki dotyczyły kosztu zakupu posiłków, wypłat świadczeń na zakup posiłków (oprócz nieprawidłowości opisanej w części IV ust. 1 pkt. 7)
- wypłaty zasiłków dokonywane były na konto bankowe oraz za pośrednictwem kasy,
- wydatki na posiłki dla dzieci dożywianych w placówkach oświatowych dokonywane były przelewami na podstawie not księgowych i faktur z dołączonymi do nich listami dzieci korzystających z dożywiania,
- wszystkie dowody źródłowe zostały opisane jak i sprawdzone pod kątem formalnym i merytoryczno-rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty,
- na podstawie § 5 ust. 3 a) Umowy, Wojewoda Łódzki udzielił Gminie Sławno dotacji z budżetu państwa w ramach części 85/10 - Województwo Łódzkie, na rok 2021 r. w wysokości 49 000,00 zł. Zgodnie z ewidencją księgową, Gmina dokonała zwrotu niewykorzystanej dotacji w dniu 30 grudnia 2021 r. oraz w dniu 12 stycznia 2021 r. w łącznej wysokości 2 803,00 zł, w związku z tym wykorzystana dotacja to: 49 000,00 zł – 2 803,00 (kwota zwróconej dotacji) = **46 197,00 zł.**

W związku z wykazaną nieprawidłowością w części IV pkt. 7) projektu wystąpienia pokontrolnego faktycznie poniesione wydatki na realizację Programu zostały pomniejszone o kwotę 0,69 zł (koszt zakupu reklamówki) i wynoszą **46 196,31 zł.**

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że całkowita wykorzystana kwota dotacji na realizację Programu w 2021 r. przez Gminę Sławno wyniosła łącznie **46 196,31 zł.** Wydatki poniesione na realizację Programu, zaprezentowano w zestawieniu nr 2 stanowiącym załącznik do akt kontroli na podstawie otrzymanych od jednostki kontrolowanej skanów dokumentów źródłowych.

[Dowód: akta kontroli, str. 136-167, 199-201, 202-204, 213-278, 283-284, 285, 286-288]

¹³ Sprawozdanie złożone przez Gminę Sławno za okres od I-XII 2021 r. w Centralnej Aplikacji Statystycznej w dniu 19.01.2022 r.

22. Na podstawie § 5 ust. 9 umowy Gmina zobowiązała się zapewnić udział środków własnych w kosztach realizacji zadania w wysokości nie mniejszej niż 20 % całkowitego kosztu realizacji zadania w 2021 r. Odnosząc się do kwot wykazanych w Sprawozdaniu i ujętych w ewidencji księgowej, całkowity koszt zadania wyniósł 57 747,00 zł. Udział Gminy Sławno w kosztach zadania wyniósł 20,00 % całkowitej wartości realizacji Programu, czym spełniony został wymóg zawarty w Umowie.

Wydatki na realizację Programu, zgodnie z umową nr 109 z 18 marca 2021 r., zmienioną Anekssem nr 1 z dnia 11 października 2021 r. oraz Anekssem nr 2 z dnia 8 grudnia 2021 r. zostały poniesione w obrębie roku 2021, tj. zgodnie z terminem realizacji zadania wskazanym w § 3 ust. 2 umowy od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.

Płatności wynikające z zaciągniętych zobowiązań zostały uregulowane we właściwej wysokości z zachowaniem terminów wynikających z dowodów źródłowych. Dotacja celowa została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem (z zastrzeżeniem stwierdzonej niezgodności, która została opisana w części IV ust.1 pkt. 7) projektu wystąpienia pokontrolnego) i prawidłowo rozliczona przez Gminę Sławno. Stwierdzono zgodność danych znajdujących się w sporządzonym przez Gminę Sławno „Sprawozdaniu z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” za 2021 r”, że zgromadzonymi przez zespół kontrolerów dokumentami źródłowymi, tj. ewidencją księgową.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, należy stwierdzić, że dotacja celowa z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego w ramach Programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu”, otrzymana przez Gminę w 2021 r., wykorzystana została w terminie i zgodnie z przeznaczeniem.

[Dowód: akt kontroli, str. 3-8, 19-31]

23. Kontrolerzy nie stwierdzili uchybień ani nieprawidłowości w zakresie:

- 1) zgodności procedur wewnętrznych dotyczących gospodarki finansowej jednostki kontrolowanej z przepisami prawa, za wyjątkiem przypadków opisanych w części IV ust. 1 pkt. 1-3) niniejszego projektu wystąpienia pokontrolnego;

[Dowód: akta kontroli, str. 56-123, 283-284, 289-355, 356-424]

- 2) zgodności wykorzystania środków finansowych z otrzymanych dotacji z planowanym przeznaczeniem, za wyjątkiem przypadku opisanego w części IV ust.1 pkt. 7) projektu wystąpienia pokontrolnego;

[Dowód: akta kontroli, str. 136-167, 283-284]

- 3) prawidłowości naniesionych dekretacji na (wybrana próba) dokumentach stanowiących podstawę do dokonania wydatków, prawidłowości i kompletności naniesionych dekretacji na dokumentach stanowiących podstawę do dokonania wydatków;

[Dowód: akta kontroli, str. 136-167]

- 4) terminowości regulowania zobowiązań finansowych;
- 5) stosowania zapisów Umowy Nr 109 o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego gmin, w ramach 1 i 2 modułu programu „Posiłek w szkole i w domu” zawartej w dniu 18 marca 2021 r. za wyjątkiem przypadków opisanych w części IV ust. 1 pkt. 4) niniejszego projektu wystąpienia pokontrolnego;

[Dowód: akta kontroli, str. 136-167]

- 6) dowody źródłowe (wybrana próba poddana kontroli) będące podstawą poniesienia przez jednostkę wydatków były rzetelne i zgodne z rzeczywistym przebiegiem dokumentowych operacji gospodarczych, kompletne oraz wolne od błędów rachunkowych – co wypełnia wymogi ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁴. Na dowodach źródłowych zamieszczano adnotację o przeprowadzeniu kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej przez upoważnione osoby;

[Dowód: akta kontroli, str. 136-167,564]

- 7) prawidłowości ewidencjonowania wydatków w księgach rachunkowych, prawidłowości ujęcia dowodów źródłowych w księgach rachunkowych,

[Dowód: akta kontroli, str. 213-278]

- 8) terminowości zwrotu niewykorzystanej dotacji.

IV. Nieprawidłowości i uchybienia:

1. Kontrolerzy stwierdzili następujące uchybienia i nieprawidłowości:

¹⁴ Patrz przypis 8.

- 1) analiza treści uregulowań wewnętrznych w zakresie wprowadzenia zasad rachunkowości wprowadzonych Zarządzeniem Nr 124/20 Wójta Gminy Sławno z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Sławno. Zgodnie z treścią z treścią § 4 Zarządzenia Nr 124/20, przepisy te wchodziły w życie z dniem podpisania. Powyższe zarządzenie zostało zmienione Zarządzeniem Nr 96/21 Wójta Gminy Sławno z dnia 19 października 2021 r. w sprawie przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Sławno. Analiza powyższych zarządzeń wykazała niezgodność z zapisami art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁵. Zgodnie z treścią § 4 Zarządzenia Nr 96/21 oraz Zarządzenia 124/20 stanowi, że cyt. *wchodzi w życie z dniem podpisania*. Treść art. 8 ust. 2 ustawy o rachunkowości¹⁶ stanowi, że zmiany zasad (polityki) rachunkowości wchodzi w życie zawsze od pierwszego dnia roku obrotowego, przy czym mogą one w ramach roku następować z mocą wsteczną. Decyzja o zmianie zasad (polityki) rachunkowości może zostać podjęta w dowolnym momencie, jednak jej skutki należy odnieść do całego roku obrotowego, bowiem zgodnie z art. 5 ust. 1 tej ustawy o rachunkowości¹⁷ przyjęte zasady (politykę) rachunkowości należy stosować w sposób ciągły, dokonując w kolejnych latach obrotowych jednakowego grupowania operacji gospodarczych, wyceny aktywów i pasywów, w tym także dokonywania odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych, ustalania wyniku finansowego i sporządzania sprawozdań finansowych tak, aby za kolejne lata informacje z nich wynikające były porównywalne. Za powyżej opisaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt Sławno oraz Skarbnik Gminy Sławno.

[Dowód: akta kontroli, str. 56-123, 289-355, 356-424]

- 2) analiza treści uregulowań wewnętrznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie wykazała niezgodność, ilości załączników do Zarządzenia Nr 11/2017 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie z dnia 29 grudnia 2017 w sprawie: wprowadzenia zasad rachunkowości tj. braku w zapisie cyt. *zarządza co następuje: § 1 wprowadza się jako obowiązujące zasady Rachunkowości w Gminnym Ośrodku Pomocy*

15 Patrz przypis 8

16 Patrz przypis 8

17 Patrz przypis 8

Spolecznej zgodnie z załącznikami. Zostały wymienione załączniki od 1-5, natomiast brak jest wymienionego załącznika nr 6. Opis systemu przetwarzania danych – księgi rachunkowe prowadzone przy użyciu komputera. Ww. dokument do zarządzenia, który także jest integralną częścią ww. zarządzenia, powinien być wymieniony jako załącznik.

[Dowód: akta kontroli, str. 56-123]

- 3) analiza treści uregulowań wewnętrznych w zakresie wprowadzenia zasad rachunkowości Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie wykazała, niezgodność z zapisami art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁸. Zgodnie z treścią § 3 Zarządzenia Nr 10/2018 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie z dnia 01.10.2018 roku w sprawie: wprowadzenia zmian zasad rachunkowości w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej przepisy te wchodzi w życie z dniem 12.10.2018 r. Treść art. 8 ust. 2 ustawy o rachunkowości¹⁹ stanowi, że zmiany zasad (polityki) rachunkowości wchodzi w życie zawsze od pierwszego dnia roku obrotowego, przy czym mogą one w ramach roku następować z mocą wsteczną. Decyzja o zmianie zasad (polityki) rachunkowości może zostać podjęta w dowolnym momencie, jednak jej skutki należy odnieść do całego roku obrotowego, bowiem zgodnie z art. 5 ust. 1 tej ustawy o rachunkowości²⁰ przyjęte zasady (politykę) rachunkowości należy stosować w sposób ciągły, dokonując w kolejnych latach obrotowych jednakowego grupowania operacji gospodarczych, wyceny aktywów i pasywów, w tym także dokonywania odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych, ustalania wyniku finansowego i sporządzania sprawozdań finansowych tak, aby za kolejne lata informacje z nich wynikające były porównywalne. Powyższe zapisy zostały naruszone, także w następujących zarządzeniach:
- Zarządzenie Nr 12/2018 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie z dnia 31.12.2018 r. w sprawie: wprowadzenia zmian zasad rachunkowości. Zgodnie z treścią § 3 Zarządzenia przepisy te wchodzi w życie z dniem 31.12.2018 r.

18 Patrz przypis 8

19 Patrz przypis 8

20 Patrz przypis 8

- Zarządzenie Nr 2/2021 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie z dnia 01.03.2021 r. w sprawie: wprowadzenia zmian zasad rachunkowości w Gminnym Ośrodku Pomocy w Sławnie. Zgodnie z treścią § 3 Zarządzenia przepisy te wchodzi w życie z dniem 01.03.2021 r.
- Zarządzenie nr 16/2021 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie z dnia 31.12.2021 r. w sprawie wprowadzenia zmiany do przyjętych zasad polityki rachunkowości w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. Zgodnie z treścią § 3 Zarządzenia przepisy te wchodzi w życie z dniem 31.12.2021 r.

Za powyżej opisaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Sławno oraz Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie.

[Dowód: akta kontroli, str. 56-123]

- 4) W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że Gmina Sławno nie dopełniła wymogów wynikających z § 6 ust. 6 umowy, zgodnie z którym każdorazowy zwrot środków należy potwierdzić przesyłając do Wojewody Łódzkiego pismo za pośrednictwem poczty, osobiście lub elektronicznie z wykorzystaniem platformy ePUAP. W piśmie należy wyszczególnić: nr umowy, datę jej zawarcia, nazwę Programu oraz szczegółowy opis tytułu zwrotu środków finansowych wraz ze wskazaniem klasyfikacji budżetowej. Powyższe potwierdza wyjaśnienie z dnia 2 grudnia 2022 r. złożone przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie o następującej treści cyt. *Informuje, że pismo dotyczące zwrotu niewykorzystanej dotacji celowej udzielonej z budżetu państwa, na dofinansowanie zadania własnego gmin w ramach modułu 1 i 2 programu: „Posilek w szkole i w domu” za 2021 r., zgodnie z § 6 pkt. 6 umowy nr 109 z dnia 18,03.2021 r. nie zostało przekazane do Wojewody Łódzkiego.*

Za powyżej opisaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Sławno oraz Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie.

[Dowód: akta kontroli, str. 564]

- 5) W raporcie kasowym nr GOPS/310-1/2021 za okres od 27.01.2021 do 27.01.2021 w poz. 1 pod datą 27.01.2021 jako cyt. *dowód symbol nr-* wpisana została jako dowód cyt. *Nota*, natomiast winno być wpisane jako dowód: *Kasa przyjmie*, ponieważ została pobrana gotówka z banku do kasy w wysokości 300,

00 zł. Analogicznie taka sytuacja wystąpiła w raporcie kasowym Nr GOPS/310-4/2021 za okres od 02.04.2021 do 02.04.2021 w poz.1 pod datą 02.04.2021 jako cyt. *dowód symbol nr* wpisana została jako dowód cyt. *Nota*, natomiast winno być wpisane jako dowód: *Kasa przyjmie*, ponieważ została pobrana gotówka z banku do kasy w wysokości 500,00 zł. W piśmie z dnia 30 listopada 2022 r. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej złożył następujące wyjaśnienie cyt. *W raportach kasowych w wyniku błędu pisarskiego została omyłkowo wpisana nota zamiast KP*”.

[Dowód: akta kontroli, str. 199-204, 563]

- 6) W wyniku analizy zespół kontrolerów stwierdził, iż wyciąg bankowy z dnia 13 września 2021 r. został zaewidencjonowany w księgach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie pod datą 02.09.2021 r. natomiast winien być on zaewidencjonowany zgodnie przebiegiem operacji gospodarczej w dniu 13.09.2021, zgodnie z zapisem na wyciągu bankowym. W związku z powyższym w dniu 30 listopada 2022 r. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie złożył następujące wyjaśnienie cyt. *Wyciąg bankowy nr 19 z dnia 13 września 2021 r. został omyłkowo zaksięgowany pod datą 2 września 2021 r.*

[Dowód: akta kontroli, str. 198, 563]

- 7) W wyniku analizy dokumentów zespół kontrolny stwierdził, że zostały w ramach zadania została opłacona w ramach Programu cyt.: *reklamówka*. Powyższy zakup został wyszczególniony na Fakturze nr FVKLN/5/21/36 z dnia 24.03.2021. Zapłata za powyższą fakturę nastąpiła w dniu 06.04.2021 –wyciąg bankowy nr 60.

Za powyżej opisaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Sławno oraz Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie.

[Dowód: akta kontroli, str. 283-284]

Do otrzymanego 7 grudnia 2022 r. Projektu wystąpienia pokontrolnego z 7 grudnia 2022 r. kierownik jednostki kontrolowanej nie zgłosił umotywowanych zastrzeżeń. Informacja o braku uwag została przesłana pismem znak: GOPS.081-1/2022 z 19 grudnia 2022 r. (data wpływu do tut. urzędu za pomocą platformy e-PUAP w dniu 02.01.2023 r.).

Wobec ustaleń, dokonanych w toku przedmiotowej kontroli, zaleca się:

- przestrzeganie postanowień zawartych w art. 8 ust. 2 ustawy o rachunkowości²¹ w związku z art. 5 ust. 1 tej ustawy w zakresie zapisów w zarządzeniach dotyczących zmian zasad (polityki) rachunkowości tj. wprowadzać je ze skutkiem od pierwszego dnia roku obrotowego, bez względu na datę podjęcia decyzji (...),
- zintensyfikowanie bezpośredniego nadzoru nad działalnością Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie i zobowiązanie Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławnie do przestrzegania obowiązujących przepisów prawa, a w szczególności, w zakresie zapisów wynikających z umowy zawartej z Wojewodą Łódzkim, dotyczącej realizacji Programu,
- wzmożenie nadzoru nad wydatkowaniem środków pochodzących z Programu w celu wykluczenia wydatkowania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem.

O sposobie wykonania zaleceń i wykorzystania wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym, a także podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań proszę powiadomić Wojewodę Łódzkiego w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia.

Jednocześnie informuję, iż stosownie do zapisów art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej²² od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Małgorzata Pyka
**Zastępca Dyrektora Wydziału Rodziny
i Polityki Społecznej**

²¹ Patrz przypis 8

²² Patrz przypis 1